

# EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

## **Az európai adatvédelmi biztos véleményének összefoglalója a személyes adatoknak az Europol és az új-zélandi bűnüldöző hatóságok közötti cseréjéről szóló nemzetközi megállapodás megkötésére vonatkozó tárgyalási meghatalmazásról**

[A vélemény teljes szövege angol, francia és német nyelven megtalálható az európai adatvédelmi biztos honlapján: [www.edps.europa.eu](http://www.edps.europa.eu)]

(2020/C 182/08)

2019. október 30-án az Európai Bizottság elfogadta az Európai Unió és Új-Zéland közötti, a személyes adatoknak a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége (Europol), valamint a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem terén illetékes új-zélandi hatóságok közötti cseréjéről szóló megállapodásra vonatkozó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatra vonatkozó ajánlást. A tervezett megállapodás azt a célt szolgálja, hogy jogalapot biztosítson a személyes adatoknak az Europol és Új-Zéland illetékes hatóságai közötti továbbításához annak érdekében, hogy támogassa és megerősítse tevékenységeiket, valamint kölcsönös együttműködésüket a súlyos nemzetközi bűnözés és terrorizmus megelőzése és leküzdése terén, egyúttal megfelelő biztosítékokat nyújtson a magánélet, a személyes adatok, valamint az egyének alapvető jogai és szabadságai védelme tekintetében.

A nyomozások keretében gyűjtött és az Europol által bűnüldözési operatív információk előállítására céljából tovább kezelt személyes adatok továbbítása jelentős hatással lehet az érintett személyek életére. Ezért a nemzetközi megállapodásnak biztosítania kell, hogy a magánélethez és az adatok védelméhez való jognak a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos korlátozásai a feltétlenül szükséges határokon belül maradjanak.

Az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy Új-Zéland jól megalapozott nemzeti adatvédelmi jogszabályokkal és független adatvédelmi hatósággal rendelkezik, amelynek hatásköre a bűnüldöző hatóságok felügyeletére is kiterjed. Méltányolja továbbá, hogy a Bizottság az Új-Zélanddal folytatandó tárgyalásokra vonatkozó javasolt meghatalmazásba többet is beépített az európai adatvédelmi biztos által az Europol és a harmadik országok közötti adatok cseréjét engedélyező nemzetközi szerződések megkötésére vonatkozó nyolc tárgyalási megbízatásról szóló 2/2018. sz. véleményében már megfogalmazott konkrét ajánlások közül.

Ezért a jelen vélemény ajánlásainak célja a személyes adatok védelmére vonatkozó biztosítékok és ellenőrzések pontosítása és szükség esetén továbbfejlesztése, figyelembe véve Új-Zéland sajátos helyzetét. E célból az európai adatvédelmi biztos a következőket ajánlja:

- az EUMSZ 218. cikke alapján folytatott tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatnak nem csupán az eljárási jogalpra vonatkozó hivatkozást kell tartalmaznia, hanem az anyagi jogalpra is utalnia kell, az EUMSZ 16. cikkét is ideértve,
- a célhoz kötöttség elvével összhangban a tervezett megállapodásnak kifejezetten meg kell határoznia azon bűncselekmények listáját, amelyek tekintetében személyes adatok cseréjére kerülhet sor,
- a korlátozott tárolhatóság elvének gyakorlati alkalmazására tekintettel a jövőbeli megállapodásnak kifejezetten elő kell írnia a továbbított személyes adatok tárolása iránti igény rendszeres felülvizsgálatát,
- a tájékoztatáshoz való jog által az egyéb adatvédelmi jogok gyakorlása szempontjából betöltött jelentőségre tekintettel a megállapodásnak egyértelmű és részletes szabályokat kell tartalmaznia az érintettek számára nyújtandó tájékoztatásra vonatkozóan.

Az európai adatvédelmi biztos végezetül elvárja, hogy az (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkével összhangban konzultáljanak vele a megállapodástervezet véglegesítésének későbbi szakaszaiban. A tárgyalások során továbbra is rendelkezésre áll további tanácsadás céljából.

## 1. Bevezetés és háttér

1. A Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendelet<sup>(1)</sup> (a továbbiakban: Europol-rendelet) konkrét szabályokat fogalmaz meg az adatok Europol által az Európai Unió területén kívülre történő továbbítására vonatkozóan. A rendelet 25. cikkének (1) bekezdésében számos jogalap található, amely alapján az Europol jogszerűen továbbíthat adatokat harmadik országok hatóságai részére. Az egyik lehetőség a Bizottság által az (EU) 2016/680 irányelv 36. cikkével összhangban elfogadott megfeleléségi határozat arról, hogy a harmadik ország, amelybe az Europol továbbítja az adatokat, megfelelő szintű védelmet biztosít. Mivel jelenleg nem áll rendelkezésre ilyen megfeleléségi határozat, az Europol másik lehetősége arra, hogy rendszeresen adatokat továbbítson egy harmadik országba, egy olyan kötelező érvényű nemzetközi megállapodás megkötése az EU és az adatokat átvevő harmadik ország között, amely megfelelő garanciákat nyújt az egyének magánéletének és egyéb alapvető jogainak és szabadságainak védelme tekintetében.
2. Jelenleg nincs jogalap a személyes adatoknak az Europol és az új-zélandi bűnüldöző hatóságok közötti rendszeres és strukturált cseréjére. Az Europol és az új-zélandi rendőrség 2019. áprilisban munkamegállapodást írt alá. E megállapodás keretét biztosít a strukturált stratégiai szintű együttműködéshez, ideértve a közvetlen biztonságos kommunikációt lehetővé tevő biztonságos vonalat is, továbbá Új-Zéland összekötő tisztviselőt küldött az Europolhoz. Ez azonban nem biztosít jogalapot a személyes adatok cseréjéhez.
3. Az európai biztonsági stratégiában<sup>(2)</sup>, az EU terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos külső tevékenységére vonatkozó tanácsi következtetésekben<sup>(3)</sup> és a globális stratégiában<sup>(4)</sup> vázolt politikai stratégiára, valamint EU-szerte a bűnüldöző hatóságok operatív igényeire tekintettel a Bizottság szükségesnek tartja, hogy Új-Zélandot felvegye azon kiemelt országok közé, amelyekkel rövid távon megkezdje a tárgyalásokat. A Bizottság hangsúlyozza, hogy a szorosabb együttműködés lehetséges előnyeit a 2019. márciusi christchurchi támadás nyomán követése is bizonyította. Új-Zéland 2019. augusztus 23-án hivatalosan is igényelte a kezdeményezést.
4. 2019. október 30-án az Európai Bizottság elfogadta az Európai Unió és Új-Zéland közötti, a személyes adatoknak a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége (Europol), valamint a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem terén illetékes új-zélandi hatóságok közötti cseréjéről szóló megállapodásra vonatkozó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatra vonatkozó ajánlást<sup>(5)</sup> (a továbbiakban: ajánlás). Az ajánlás melléklete (a továbbiakban: melléklet) meghatározza a Tanács által a Bizottság számára ajánlott tárgyalási irányelveket, vagyis azokat a célkitűzéseket, amelyek elérésére a Bizottságnak az EU nevében törekednie kell a tárgyalások során.
5. A tervezett megállapodás azt a célt szolgálja, hogy jogalapot biztosítson a személyes adatoknak az Europol és Új-Zéland illetékes hatóságai közötti továbbításához annak érdekében, hogy támogassa és megerősítse az ország és a tagállamok illetékes hatóságainak tevékenységét, valamint kölcsönös együttműködésüket a súlyos nemzetközi bűnözés és terrorizmus megelőzése és leküzdése terén, egyúttal megfelelő biztosítékokat nyújtson a magánélet, a személyes adatok, valamint az egyének alapvető jogai és szabadságai védelme tekintetében<sup>(6)</sup>.
6. A (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkének (1) bekezdése értelmében a Bizottságnak konzultálnia kell az európai adatvédelmi biztossal az EUMSZ 218. cikke szerinti, a Tanácshoz intézett olyan ajánlás elfogadását követően, amely a személyes adatok kezelése tekintetében kihat az egyének jogainak és szabadságainak védelmére.
7. Az Europol-rendelet (35) preambulumbekzdése továbbá úgy rendelkezik, hogy adott esetben és a (EU) 2018/1725 rendelettel összhangban a Bizottság kikérheti az európai adatvédelmi biztos véleményét az EU és egy harmadik ország közötti, az Europol és e harmadik ország hatóságai között az adatcserét engedélyező nemzetközi megállapodásra irányuló tárgyalások előtt vagy alatt.
8. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy az Európai Bizottság konzultált vele az ajánlásról, és elvárja, hogy a tanácsi határozat preambulumban hivatkozzanak a jelen véleményre. A jelen vélemény nem érinti az európai adatvédelmi biztos által a későbbiekben rendelkezésre álló további információk alapján tett esetleges további észrevételeket.

(1) HL L 135., 2016.5.24., 53. o.

(2) COM(2015) 185 final.

(3) 10384/17 tanácsi dokumentum, 2017. június 19.

(4) Közös jövőkép, közös fellépés: Erősebb Európa – Globális stratégia az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozóan <http://europa.eu/globalstrategy/en>

(5) COM(2019) 551 final.

(6) Lásd a melléklet első irányelvét.

#### 4. Következtetések

27. A nyomozások keretében gyűjtött és az Europol által bűnüldözési operatív információk előállítása céljából tovább kezelt személyes adatok továbbítása jelentős hatással lehet az érintett személyek életére, mivel ezen adatokat az átvevő országban annak nemzeti joga alapján potenciálisan fel fogják használni büntetőeljárásokban. Ezért a nemzetközi megállapodásnak biztosítani kell, hogy a magánélethez és az adatok védelméhez való jognak a súlyos bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos korlátozásai a feltétlenül szükséges határokon belül maradjanak.
28. Az európai adatvédelmi biztos üdvözli a tárgyalási meghatalmazás azon célkitűzését, hogy biztosítani kell az alapvető jogok tiszteletben tartását és a Charta által elismert elvek, így a Charta 7. cikkében elismert, a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jog, a Charta 8. cikkében elismert, a személyes adatok védelméhez való jog, valamint a Charta 47. cikkében elismert, a hatékony jogorvoslatához és a tisztességes eljáráshoz való jog tekintetbe vételét. Az európai adatvédelmi biztos méltányolja továbbá, hogy a Bizottság az Új-Zélanddal folytatandó tárgyalásokra vonatkozó javasolt meghatalmazásba többet is beépített az európai adatvédelmi biztos által az Europol és a harmadik országok közötti adatok cseréjét engedélyező nemzetközi szerződések megkötésére vonatkozó nyolc tárgyalási megbízatásról szóló 2/2018. sz. véleményében már megfogalmazott konkrét ajánlások közül.
29. Az európai adatvédelmi biztos jelen véleményben megfogalmazott ajánlásainak célja, hogy Új-Zéland sajátos összefüggésében pontosítsa és szükség esetén továbbfejlessze a jövőbeli megállapodásban foglalt, a személyes adatok védelmére vonatkozó biztosítékokat és ellenőrzéseket. Ezen ajánlások nem érintik az európai adatvédelmi biztos által a tárgyalások során rendelkezésre álló további információk alapján megfogalmazott esetleges további ajánlásokat.
30. E célból az európai adatvédelmi biztos megismétli a korábbi véleményeiben <sup>(7)</sup> előadott álláspontját, amely szerint az EUMSZ 218. cikke alapján folytatott tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatnak nem csupán az eljárási jogalpra vonatkozó hivatkozást kell tartalmaznia, hanem az anyagi jogalpra is utalnia kell, az EUMSZ 16. cikkét is ideértve. A célhoz kötöttség elvével összhangban a jövőbeli megállapodásnak továbbá kifejezetten meg kell határoznia azon bűncselekmények listáját, amelyek tekintetében személyes adatok cseréjére kerülhet sor. Ezenkívül a korlátozott tárolhatóság elve gyakorlati alkalmazásának biztosítása érdekében a jövőbeli megállapodásnak kifejezetten elő kell írnia a továbbított személyes adatok további tárolása iránti igény rendszeres felülvizsgálatát. Végül a tájékoztatáshoz való jog által az egyéb adatvédelmi jogok gyakorlása szempontjából betöltött különleges jelentőségre tekintettel az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza az érintettek számára nyújtandó tájékoztatásra vonatkozó egyértelmű és részletes szabályok szükségességét.
31. Az európai adatvédelmi biztos továbbra is a Bizottság, a Tanács és az Európai Parlament rendelkezésére áll, hogy tanácsokat adjon e folyamat további szakaszaiban. A jelen véleményben szereplő észrevételek nem érintik azokat az esetleges további észrevételeket, amelyeket az európai adatvédelmi biztos további kérdések felmerülése esetén tesz, és amelyekkel akkor lehet foglalkozni, amikor további információk állnak rendelkezésre. E célból az európai adatvédelmi biztos elvárja, hogy annak véglegesítése előtt később konzultáljanak vele a megállapodástervezet rendelkezéseiről.

Brüsszel, 2020. január 31.

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI  
európai adatvédelmi biztos

---

<sup>(7)</sup> Lásd: az európai adatvédelmi biztos 6/2019. sz. véleménye az utasnyilvántartási adatállomány adatainak továbbításáról és felhasználásáról szóló, az EU és Japán közötti megállapodásra vonatkozó tárgyalási meghatalmazásról; az európai adatvédelmi biztos 2/2019. sz. véleménye az elektronikus bizonyítékokhoz való határon átnyúló hozzáférésről szóló EU–USA megállapodásra vonatkozó tárgyalási meghatalmazásról; az európai adatvédelmi biztos 3/2019. sz. véleménye a számítástechnikai bűnözésről szóló budapesti egyezmény második kiegészítő jegyzőkönyvére irányuló tárgyalásokon való részvételtől; elérhetők az alábbi linken: [https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/our-work-by-type/opinions\\_en](https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/our-work-by-type/opinions_en)